

Paskaidrojuma raksts

Madonas novada pašvaldības 2021.gada budžetam

Madonas novada pašvaldības budžets izstrādāts saskaņā ar spēkā esošo likumdošanu par budžetu un finanšu vadību, likumu "Par pašvaldību budžetiem", likumu "Par pašvaldībām", MK noteikumiem, kas izdoti saskaņā ar šiem likumiem.

Saskaņā ar likumu "Par pašvaldību budžetiem" pašvaldības budžets sastāv no pamatbudžeta un ziedojumiem.

Pamatbudžets

Novada pamatbudžets 2021. gadam ieņēmumos ir apstiprināts EUR 25 162 984, bet izdevumos – EUR 27 242 399. Salīdzinot ar 2020. gada sākumu, ieņēmumi samazinājušies par EUR 905 041, bet izdevumi pieauguši par EUR 1 174 374. Naudas līdzekļu un noguldījumu atlikums gada sākumā EUR 6 519 718. Atlikuma palielinājums salīdzinot ar 2020. gada sākumu – EUR 641 474.

Kā jau iepriekš redzams, šis gads iezīmējas ar budžeta ieņēmumu samazinājumu, salīdzinot ar 2020. gada sākumu. Iemesls tam – par 5% ir samazinājusies piešķirtā iedzīvotāju ienākuma nodokļa daļa pašvaldībām, līdz ar to būtiski samazinot arī Madonas novada budžetu. Samazinājušies ir arī ieņēmumi no maksas pakalpojumu sniegšanas. Turklāt sākot ar 2021. gadu, ir pieaudzis Latvijā noteiktais minimālās algas apmērs, kas būtiski palielina novada izdevumus salīdzinājumā ar 2020. gada sākumu. Līdz ar to rodas nepieciešamība ieņēmumu samazinājumu un izdevumu palielinājumu segt no Madonas novada budžeta atlikuma.

Neraugoties uz to, budžeta veidošanas principi ir saglabājušies nemainīgi – no budžeta tiek finansēta iestāde, aktivitāte, projekts. Katrai iestādei, atbilstoši apstiprinātajam amatu vienību sarakstam, aprēķināts darba algas fonds, paredzēti līdzekļi izdevumu segšanai par apkuri, elektrību, ūdeni un kanalizāciju, skolēnu pārvadājumiem, degvielas iegādei, produktu iegādei skolēnu un PII audzēkņu ēdināšanai, 1.-4.klašu skolēnu ēdināšanai, atkritumu izvešanai un utilizēšanai.

Papildus valsts finansējumam, pašvaldība ir iepļānojusi trūkstošo finansējums pedagogu atalgojumiem gan mūzikas, mākslas skolu, Bērnu un jaunatnes sporta skolas, Bērnu un jauniešu centra pedagogu atalgojumiem, gan vispārizglītojošo skolu pedagogiem kopā 8 mēnešiem EUR 1 230 886.

Visiem skolēniem no 1. līdz 12.klasei paredzētas brīvpusdienas (0.71 EUR dienā 5.-12. klašu skolēniem no pašvaldības budžeta produktu iegādei, pirmajiem pieciem mēnešiem EUR 90 691, 1.-4.klašu skolēnu ēdināšanai pusi finansējuma piešķir valsts EUR 51 939 un pusi pašvaldība EUR 51 939).

Plānots finansējums no pašvaldības budžeta pašvaldības pirmsskolas izglītības iestāžu audzēkņu ēdināšanai produktu iegādei EUR 1,32 par vienu apmeklējuma dienu vai EUR 1,57 par vienu diennakti. Pirmajiem 8 mēnešiem PII audzēkņu ēdināšanai paredzēti EUR 189 727.

Skolu un pirmsskolas izglītības iestāžu audzēkņu ēdināšanai budžetā ir noteikta arī rezerve EUR 212 293 apmērā, kas plānota ēdināšanas izdevumiem sākot no

septembra (gada pēdējiem 4 mēnešiem).

Lai arī COVID-19 situācijas un attālināto mācību dēļ ir samazinājies skolēnu pārvadājumu skaits novadā, līdzīgi kā citus gadus pašvaldība ieplāno skolēnu braucienu apmaksāšanu uz izglītības iestādēm.

Saistībā ar COVID-19 šogad pašvaldība paredz līdzekļus EUR 119 415 apmērā izdevumu segšanai, kas radušies saistībā ar valsti izveidojušos situāciju COVID-19 dēļ.

Tradicionāli kopš novada izveidošanas konkrētu pagastu teritoriju ienākumus, kas iegūti, pārdodot nekustamos īpašumus, mežus u.c., atgriežam šajā teritorijā.

Ieņēmumi

Pašvaldības pamatbudžeta ieņēmumus veido **nodokļu ieņēmumi** - iedzīvotāju ienākuma nodoklis, nekustamā īpašuma nodoklis, azartspēļu nodoklis; **nenodokļu ieņēmumi** – valsts un pašvaldību nodevas, naudas sodi un sankcijas, ieņēmumi no depozītiem un kontu atlikumiem un citi nenodokļu ieņēmumi; **transfertu ieņēmumi** (maksājumi) no valsts un pašvaldību budžetiem un **budžeta iestāžu ieņēmumi**.

Nodokļu ieņēmumi

Ieņēmumi no nodokļiem kopumā plānoti EUR 11 823 491 jeb 47.03% no ieņēmumu kopapjoma.

Ieņēmumi no iedzīvotāju ienākuma nodokļa plānoti EUR 10 573 284. Salīdzinot ar pagājušā gada sākumu, tas ir par EUR 480 990. Plānotais iedzīvotāju ienākuma nodoklis 2021. gadā ir 42.06% no ieņēmumu kopapjoma.

Ieņēmumi no nekustamā īpašuma nodokļa plānoti EUR 1 230 207 jeb par EUR 5 416 mazāk kā 2020.gada sākotnējais plāns.

Ieņēmumi no azartspēļu nodokļa 2021. gadā plānoti EUR 20 000 apmērā jeb par EUR 2 000 vairāk nekā 2020. gada sākumā.

Nenodokļu ieņēmumi

2021. gada Madonas novada budžetā nenodokļu ieņēmumus plānots iekasēt EUR 32 241 apmērā, tajā skaitā, valsts un pašvaldību nodevas EUR 14 255 apmērā, procentu ieņēmumi par kontu atlikumiem EUR 2 331 apmērā, naudas sodus un sankcijas EUR 2 000 apmērā, pārējos nenodokļu ieņēmumus EUR 13 655 apmērā.

Budžeta iestāžu ieņēmumi

Budžeta iestāžu ieņēmumi ir ieņēmumi no sniegtajiem maksas pakalpojumiem, telpu nomas, maksas par komunālajiem pakalpojumiem un citi pašu ieņēmumi. Tie plānoti EUR 1 008 825 apmērā jeb 4.01% no ieņēmumu kopapjoma.

Transfertu ieņēmumi

Pašvaldības ieņēmumu struktūrā liels īpatsvars ir no valsts budžeta un citu

pašvaldību budžetiem saņemtajiem maksājumiem (*transfertu ieņēmumiem*), tie plānoti EUR 6 016 131 jeb 23,9% no ieņēmumu kopapjoma.

Lai radītu pašvaldībām līdzīgas iespējas ar likumu noteikto funkciju izpildei, ņemot vērā pašvaldību sociālekonomiskās atšķirības, notiek pašvaldību finanšu izlīdzināšana. Pašvaldību finanšu izlīdzināšanas sistēma paredz pašvaldību finanšu atšķirību daļēju izlīdzināšanu, lai veicinātu pašvaldību iniciatīvu un patstāvību savu finanšu resursu veidošanā un nodrošinātu pašvaldību finansiālās darbības aizsardzību. Pašvaldību finanšu izlīdzināšanu veic ar pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fonda (PFIF) starpniecību. Madonas novada pašvaldība 2021. gadā saņems dotāciju no PFIF EUR 6 282 296.

Ieņēmumi no valsts budžeta mērķdotācijām izglītībā plānoti:

- Dzelzavas internātpamatskolai EUR 578 523 pedagoģisko darbinieku darba samaksai un sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām, kā arī internātpamatskolas uzturēšanas izmaksām;
- Pamatizglītības, vispārējās vidējās izglītības daļējai pedagoģu darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām EUR 2 320 432;
- Interesu izglītības programmu daļējai pedagoģu darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām EUR 127 858;
- Bērnu no 5 gadu vecuma izglītošanā EUR 419 592 apmērā pirmskolas izglītības pedagoģisko darbinieku darba samaksai un sociālajām iemaksām.

Mērķdotācijas pedagoģu darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām, saskaņā ar likuma "Par valsts budžetu" pielikumiem iekļātas laika periodam no 2021.gada 1.janvāra līdz 2021.gada 31.augustam.

Plānots, ka pašvaldība 2021.gadā saņems mērķdotāciju asistentu pakalpojumiem EUR 156 000, māksliniecišķo kolektīvu darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām pirmajam pusgadam EUR 13 839, mērķdotāciju literatūras/mācību līdzekļu iegādei EUR 59 550, primārās veselības aprūpes pakalpojumu apmaksai EUR 24849.

Saskaņā ar pašvaldības noslēgtajiem līgumiem ar Latvijas Nacionālo kultūras centru par profesionālās ievirzes mūzikas/mākslas/dejas izglītības programmu finansēšanu, ministrija 2021.gadam piešķir valsts budžeta pieejamo finansējumu EUR 56 766 pedagoģu darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām mākslas programmai un EUR 354 084 mūzikas programmai .

Saskaņā ar pašvaldības noslēgto līgumu ar Izglītības un zinātnes ministriju, ministrija piešķir pašvaldībai no valsts budžeta līdzekļus par kopējo summu EUR 244 008, lai nodrošinātu profesionālās ievirzes sporta izglītības programmu īstenošanu 2021.gadā.

Ieņēmumi pašvaldības budžetā no citām pašvaldībām izglītības funkciju nodrošināšanai plānoti EUR 350 000, bet par sniegtajiem sociālās palīdzības iestāžu pakalpojumiem EUR 7 000.

Pašvaldība ir noslēgusi līgumu ar Nodarbinātības valsts aģentūru par aktīvā nodarbinātības pasākuma "Algoti pagaidu sabiedriskie darbi" īstenošanu, kam tiks

saņemts finansējums EUR 117 000.

1.-4.klases skolēnu ēdināšanai pirmajiem 5 mēnešiem plānots saņemt no valsts budžeta EUR 51 939.

Pašvaldība 2021. gadā saņems valsts mērķdotāciju pašvaldību autoceļu (ielu) uzturēšanai EUR 1 062 041.

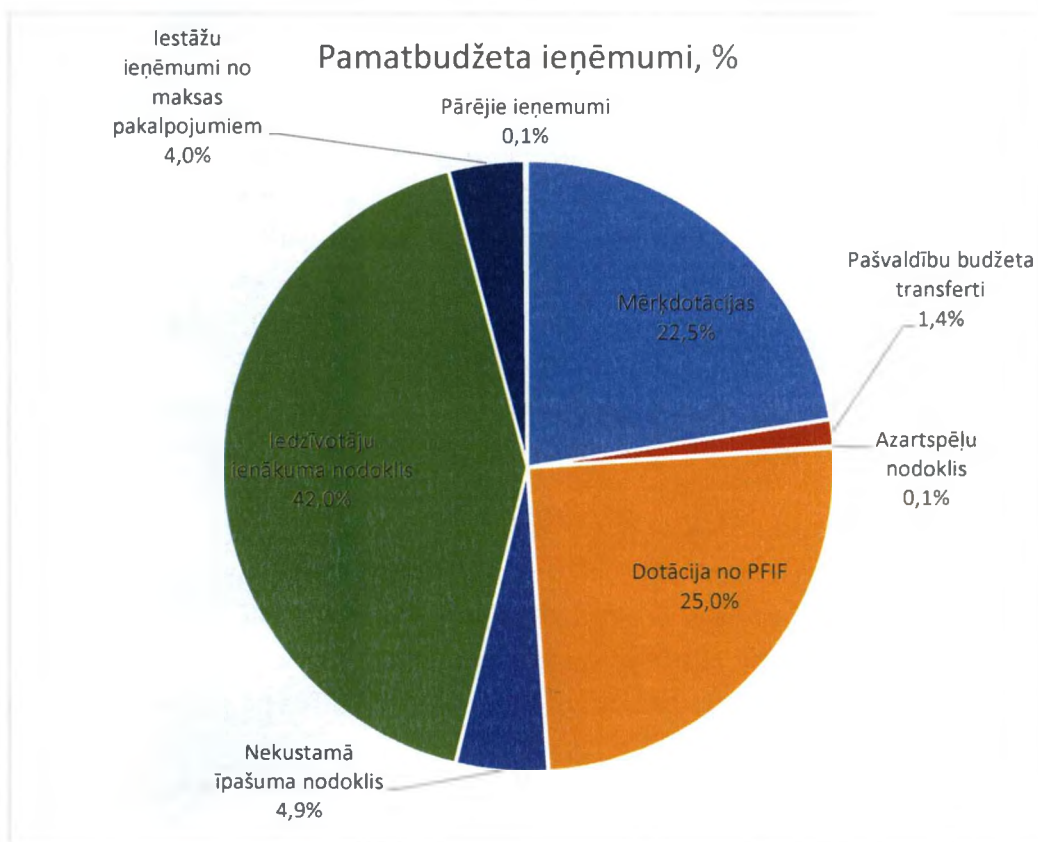
Pamatbudžeta ieņēmumu izmaiņas, salīdzinot ar 2020.gada sākumu:

palielinājušies prognozētie ieņēmumi no

- azartspēļu nodokļa par EUR 2 000;
- mērķdotācijām no valsts budžeta EUR 344 216 ;

samazinājušies plānotie ieņēmumi no

- iedzīvotāju ienākuma nodokļa par EUR 480 990;
- nekustamā īpašuma nodokļa par EUR 5 416;
- transfertiem no citām pašvaldībām EUR 50 000;
- ieņēmumiem no maksas pakalpojumiem par EUR 244 568;
- dotācija no pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fonda par EUR 458 074;
- nenodokļu ieņēmumiem par EUR 12 209.

Izdevumi

Izpildvaras funkciju nodrošināšanai plānots finansējums EUR 2 937 965

apmērā, tajā skaitā pašvaldības iepriekšējos gados saņemto un kārtējā gadā plānoto aizņēmumu procentu nomaksa EUR 58 221, kredītu apkalpošanas maksu samaksai EUR 57 895. Aizņēmumi nepieciešami ES struktūrfondu projektu realizācijai.

Sabiedriskai kārtībai un drošībai paredzēts finansējums EUR 368 apmērā.

Ekonomiskai darbībai paredzēts finansējums EUR 301 130 apmērā. Šajos izdevumos ietilpst finansējums vispārējiem nodarbinātības pasākumiem, lauksaimniecībai, tūrismam. Lai atbalstītu nodarbinātības līmeņa paaugstināšanos un nodrošinātu bezdarbnieku iesaisti algotajos pagaidu sabiedriskajos darbos, noslēgts līgums ar Nodarbinātības Valsts aģentūru par algotu pagaidu sabiedrisko darbu vietu izveidi un finansējuma piesaisti.

Pašvaldības teritoriju un mājokļu apsaimniekošanai paredzēts finansējums EUR 4 653 692 apmērā. Šo izdevumu īpatsvars pašvaldības budžetā ir 17.1%. Šajos izdevumos ietilpst finansējums mājokļu attīstībai, teritoriju attīstībai un apsaimniekošanai, ūdensapgādei, ceļu uzturēšanai. Investīciju projektu realizācijai ar budžeta grozījumiem no atlikuma uz gada sākumu tiks novirzīti papildus līdzekļi.

Veselībai paredzēti EUR 170 662. Galvenokārt līdzekļi paredzēti ambulatoro ārstniecības iestāžu darbībai.

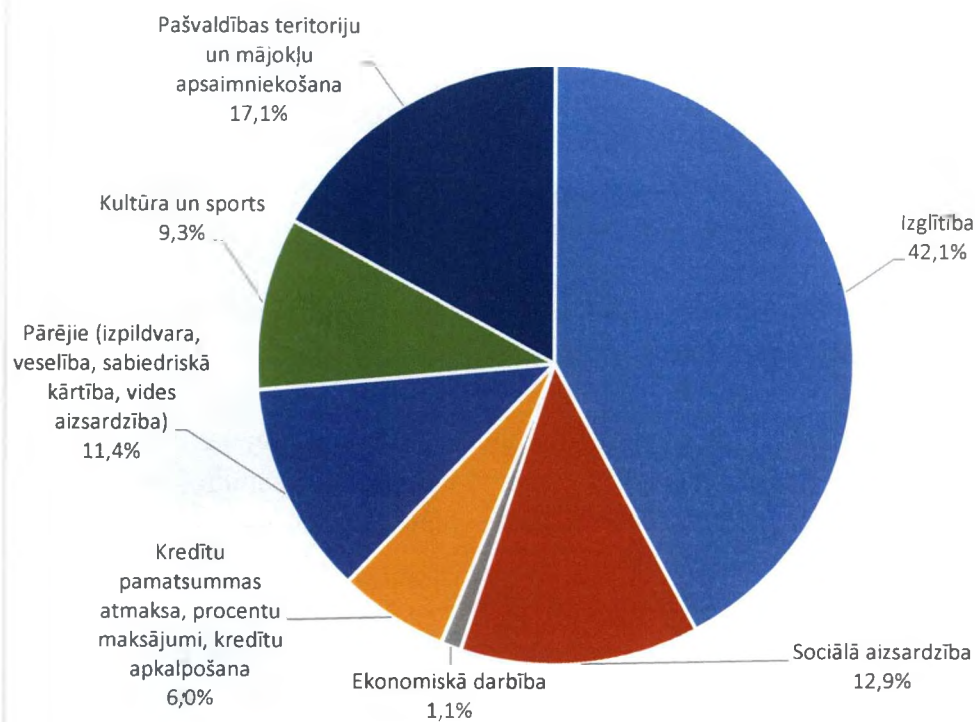
Atpūtai un kultūrai paredzēti EUR 2 544 947. Šo izdevumu īpatsvars pašvaldības budžetā ir 9.3%. Līdzekļi paredzēti kultūras un sporta pasākumu organizēšanai, bibliotēku, muzeju, kultūras namu darbības nodrošināšanai.

Izglītībai paredzēti EUR 11 480 580. Šo izdevumu īpatsvars pašvaldības budžetā ir 42.1%. Līdzekļi paredzēti pirmsskolas izglītības iestāžu, vispārējās izglītības iestāžu, mūzikas un mākslas skolu, bērnu un jaunatnes sporta skolas, bērnu un jauniešu centra darbības nodrošināšanai, dažādu izglītības pasākumu organizēšanai, skolēnu pārvadājumiem, ēdināšanai. Šajā summā ietilps arī rezerves izglītības iestāžu pedagogu atalgojumiem no septembra līdz decembrim, kā arī līdzekļi pirmsskolas izglītības iestāžu audzēkņu un vispārējo skolu skolēnu ēdināšanai otrajā pusgadā.

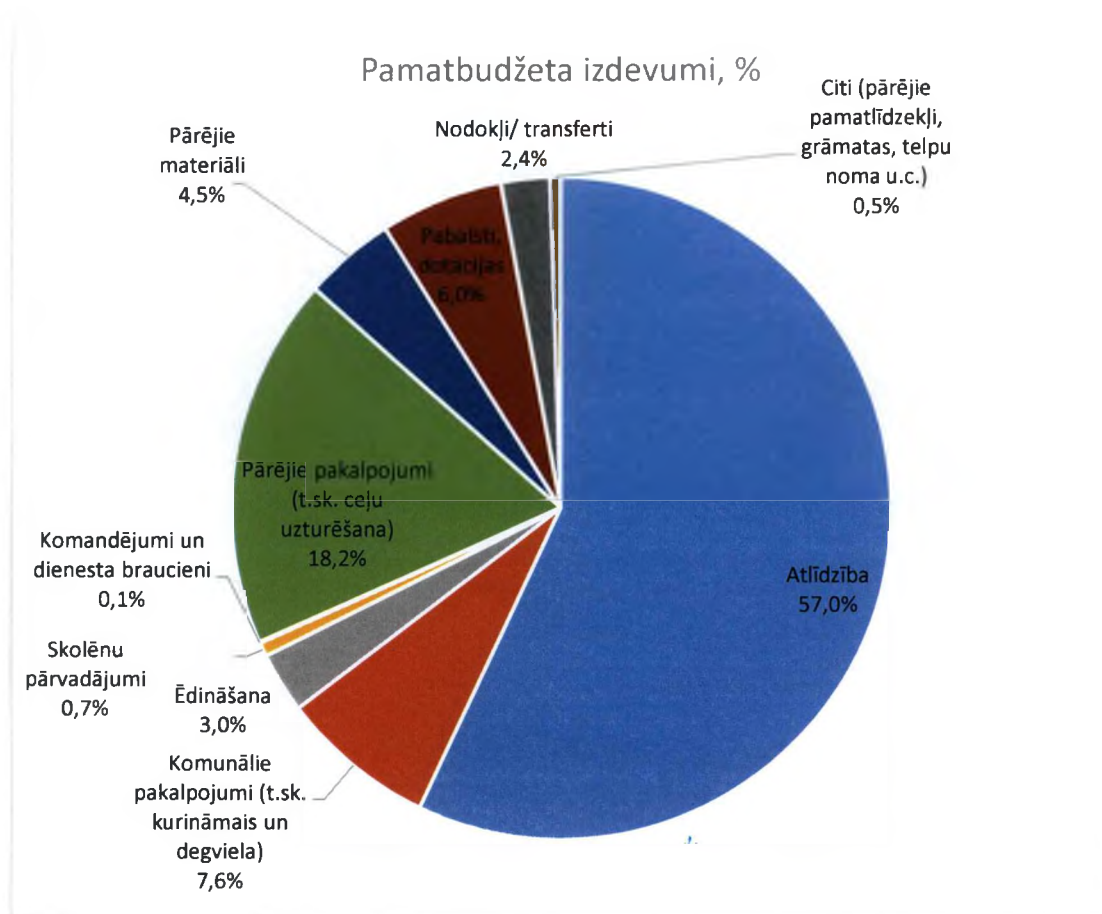
Sociālai aizsardzībai paredzēti EUR 3 522 202. Šo izdevumu īpatsvars pašvaldības budžetā ir 12.94%. Tajā skaitā EUR 789 946 ir sociālajiem pabalstiem paredzētie līdzekļi.

Finansēšanai (aizdevumu pamatsummu atmaksai) 2021. gadā ir paredzēti EUR 1 630 553.

Pamatbudžeta izdevumi valdības funkciju sadalījumā, %

57 % no kopējiem pamatbudžeta izdevumiem (EUR 15 522 626) paredzēts izlietot atalgojumam un darba devēja valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām (ieskaitot rezervi pedagogu atalgojumiem no septembra), EUR 2 078 630 paredzēts izlietot komunālo pakalpojumu apmaksai, degvielas un kurināmā iegādei, EUR 808 119 no pašvaldības budžeta līdzekļiem paredzēti produktu iegādei 1. – 12.klašu skolēnu un pirmsskolas izglītības iestāžu audzēkņu ēdināšanai (ieskaitot rezervi 2.pusgamam) un pensionātu iemītnieku ēdināšanai, EUR 187 863 paredzēti skolēnu pārvadājumiem. Ceļu un ielu uzturēšanai paredzēti EUR 417 993.

Ņemot vērā esošo situāciju valstī, kas saistīta ar COVID-19 pandēmiju, pašvaldība sniedz palīdzību krīzes situācijā nonākušajiem. Madonas novada pašvaldības Sociālais dienests piešķir pabalstus ģimenēm (personām), ja saistībā ar ārkārtas situāciju tām ir iestājušies apstākļi, kurā tās saviem spēkiem nespēj pārvarēt ārkārtas situācijas radītās sekas.

Domes priekšsēdētājs

 A. Lungevičs